

Dosarul nr. 2ra-1472/22
2-20033359-01-2ra-11102022

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) R. Pascari
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Pahopol, V. Mihaila, R. Pulbere

Î N C H E I E R E

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Dimitrov Alexei,
reprezentat de avocatul Terziman Alexandru și Mutu Maria,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dimitrov Alexei
împotriva Mariei Mutu cu privire la repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022,

c o n s t a t ă :

La 06 martie 2020, Dimitrov Alexei a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Mariei Mutu cu privire la repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, Dimitrov Alexei a menționat că la 20 iulie 2019 și
22 iulie 2019, Mutu Maria, în prezența altor persoane, i-a adresat fraze cu caracter
calomnios.

Astfel, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenție din
02 decembrie 2019, Mutu Maria a fost recunoscută vinovată de comiterea
contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) din Codul contravențional (injurie),
fiindu-i aplicată amendă în mărime de 9 unități convenționale (450 de lei).

Dimitrov Alexei a solicitat încasarea de la Mutu Maria a sumei de 15 000 lei
cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin contravenție.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 14 decembrie 2021,
s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Dimitrov Alexei.

S-a încasat de la Mutu Maria în beneficiul lui Dimitrov Alexei suma de 1 000
lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

S-a încasat de la Mutu Maria în beneficiul statului suma de 100 lei cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022, s-a admis cererea de apel depusă de lui Dimitrov Alexei și s-a modificat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 decembrie 2021, prin majorarea cuantumului prejudiciului moral de la 1 000 lei până la 2 000 lei.

În rest, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 decembrie 2021 a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că potrivit procesului - verbal cu privire la contravenție din 02 decembrie 2019, Mariei Mutu i-a fost aplicată amendă în mărime de 9 unități convenționale (450 de lei) pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) din Codul Contravențional – injuria, pentru faptul că la 22 iulie 2019, perioada orelor 17.30 – 18.00, Mutu Maria s-a adresat cu cuvinte jignitoare în adresa lui Dimitrov Alexei, astfel fiindu-i înjosită onoarea și demnitatea.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că Mutu Maria a contestat procesul-verbal cu privire la contravenție în instanța de judecată, însă prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 03 martie 2020, contestația a fost respinsă ca fiind tardivă.

La fel, potrivit procesului - verbal cu privire la contravenție din 02 decembrie 2019, Mariei Mutu i-a fost aplicată amendă în mărime de 48 unități convenționale (2400 lei) pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art. 70 alin. (1) din Codul Contravențional – calomnia, iar prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 06 aprilie 2020, contestația Mariei Mutu a fost respinsă ca neîntemeiată.

La speță, instanța de apel a constatat că odată ce Mutu Maria a fost recunoscută vinovată în comiterea contravențiilor prevăzute de art. 69 alin. (1) și 70 alin.(1) din Codul contravențional, Dimitrov Alexei este în drept să solicite încasarea prejudiciului moral cauzat în urma acțiunilor ilicite ale pârâtei, interzise de lege.

Or, comportamentul ilicit al Mariei Mutu față de Dimitrov Alexei este demonstrat cu certitudine, acesta fiind factorul care a generat prejudicierea morală a lui Dimitrov Alexei.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că instanța de fond, la pronunțarea hotărârii, deși a constatat corect circumstanțele cauzei, eronat a apreciat cuantumul prejudiciului moral în mărime de 1 000 lei, sumă pe care instanța de apel o consideră inequitabilă în raport cu suferințele psihice suportate de către reclamant.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor suportate, statutul social al persoanei, instanța de apel apreciază cuantumul prejudiciului moral la suma de 2 000 lei, ca fiind o compensație ce ar aduce o satisfacție echitabilă lui Dimitrov Alexei.

La 26 septembrie 2022, Dimitrov Alexei, reprezentat de avocatul Terziman Alexandru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat

admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Recurentul Dimitrov Alexei, în motivarea recursului a menționat că în afară de încălcările instanței sub aspectul motivării hotărârii, instanța de apel a admis încălcări prin formularea unor concluzii contradictorii cu circumstanțele cauzei și prin neaplicarea legislației naționale ce ține de apărarea dreptului de respectare a onoarei și demnității persoanei, dar și cu prioritate a dreptului la o satisfacție echitabilă.

La 28 septembrie 2022, Mutu Maria a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel sau cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurenta Mutu Maria, în motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a elucidat și constatat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, favorizând poziția reclamantului, iar în rezultat a aplicat eronat normele de drept material și procedural, care nu pot fi corectate decât prin casarea deciziei recurate.

La fel, a menționat că instanța de apel a depășit limitele judecării cauzei și a admis o acțiune tardivă.

De asemenea, a specificat că consideră ca fiind exagerată suma prejudiciului moral încasat de instanța de apel, or, la caz nu se confirmă intensitatea gravă a suferințelor morale apreciate la suma de 2 000 lei.

La 11 octombrie 2022, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursului.

La 17 octombrie 2022 Mutu Maria a recepționat recursul declarat de Dimitrov Alexei, iar la 21 octombrie 2022, avocatul Terziman Alexandru a recepționat recursul declarat de Mutu Maria, fapt confirmat prin avizele de recepție (f. d. 102-103 Vol. II).

La 03 noiembrie 2022, avocatul Terziman Alexandru a depus în interesele lui Dimitrov Alexei referință la recursul declarat de Mutu Maria, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 14 iunie 2022, iar decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa părților prin intermediul poștei electronice la data de 29 iulie 2022 (f. d. 67 Vol. II).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 26 septembrie 2022 de către Dimitrov Alexei și la 28 septembrie 2022 de către Mutu Maria, respectiv se consideră depuse în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursurilor completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurențelor cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursurile declarate de Dimitrov Alexei, reprezentat de avocatul Terziman Alexandru și Mutu Maria, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibile recursurile înaintate de Dimitrov Alexei, reprezentat de avocatul Terziman Alexandru și Mutu Maria.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh